

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
ข้อมูล ณ วันที่ ๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสุชิน ห่องสุวรรณ

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑๑/๔ หมู่ ๖ ตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
โทรศัพท์ ๐๘๖-๒๘๘๖๗๕๖

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๕ ปัจจุบันอายุ ๕๓ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา

สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านในหยง ตำบลหล่อยิ่ง อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
คณะ/สาขาวิชา

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ รับเหมาก่อสร้าง

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๖๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ทุเรียน

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๒ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.แปลงเรียนรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพ

๒.แปลงพัฒนาระบบการระบาดของศัตรูพืชในทุเรียน

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๒.การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓.การป้องกันกำจัดโรคทุเรียน

๔.การจัดการสวนทุเรียน

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.การผลิตทุเรียนคุณภาพ

๒.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๓.การป้องกันกำจัดโรคทุเรียน

๔.การจัดการสวนทุเรียนตามระยะ

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑.การผลิตทุเรียนคุณภาพ
- ๒.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- ๓.การป้องกันกำจัดโรคทุเรียน
- ๔.การจัดการสวนทุเรียนตามระยะ

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑.การผลิตทุเรียนคุณภาพ
- ๒.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- ๓.การป้องกันกำจัดโรคทุเรียน
- ๔.การจัดการสวนทุเรียนตามระยะ

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑.การบริหารการตลาด
- ๒.บัญชีครัวเรือน
- ๓.ระบบน้ำอัจฉริยะ

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร : การผลิตทุเรียนคุณภาพ

วัตถุประสงค์ : เพื่อผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพตามความต้องการของลูกค้า

เนื้อหา : การผลิตทุเรียนคุณภาพต้องอาศัยการจัดการที่เหมาะสมตั้งแต่การเตรียมดิน การเลือกต้นพันธุ์ การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดโรคและแมลง การให้น้ำและปุ๋ย การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การทำทุเรียนคุณภาพให้ได้มาตรฐานนั้น มีหลายปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง ตั้งแต่การเลือกพื้นที่ปลูกที่เหมาะสม สภาพดิน น้ำ และอากาศ ไปจนถึงการจัดการสวนและผลผลิตอย่างถูกต้อง

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ : การอบรม การจัดเวที และถ่ายทอดความรู้ ผ่านแปลงต้นแบบ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดโดยผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) โดยผ่านเวทีการประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายสุชิน ห่องสุวรรณ เป็นคนขยันจึงช่วยพ่อแม่ทำสวนตั้งแต่เรียนหนังสือไม่จบ เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นได้ออกจากบ้านมาทำการค้าขายของทั่วไปตามงานเทศกาลต่างๆ จนได้สมรสกับนางรอกีเยาะ ห่องสุวรรณ และได้ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่บ้านบองอ หมู่ที่ ๖ ตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา และได้สานต่อดูแลสวนทุเรียน เงาะ ลองกอง ในพื้นที่ ๆ มีอยู่เดิม และได้มีการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนและปาล์มน้ำมันเพิ่มโดยการไถนยางพารา แม้การทำสวนผลไม้ไม่ได้คุณภาพจะต้องจัดการดูแลและเฝ้าดูว่าสวนยางพารา ต้องมีการให้น้ำ ให้อปุ๋ย และตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งดอกอย่างต่อเนื่อง ก็ไม่ใช่อุปสรรคเนื่องจากเป็นคนที่มีความขยันเป็นทุนเดิม และจากการตัดสินใจปรับเปลี่ยนครั้งนั้นส่งผลให้ มีรายได้จากการทำสวนผลไม้เพิ่มอีก จึงขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนหมอนทองเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๔ ไร่ และปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มอีกประมาณ ๔ ไร่

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาในการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเกษตรมีหลายประการ ทั้งปัญหาด้านการเข้าถึงแหล่งทุน, ขาดความรู้ความเข้าใจ, ต้นทุนสูง, และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง. นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ, การขาดแคลนแรงงาน, และความไม่แน่นอนของตลาด

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture):

การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีเพื่อจัดการการเพาะปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวิเคราะห์ดิน การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย และการควบคุมศัตรูพืช

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร:

๑. การวางแผน:

กำหนดเป้าหมาย: ระบุวัตถุประสงค์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ต้องการเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน หรือปรับปรุงคุณภาพ

วิเคราะห์สถานการณ์: ศึกษาพื้นที่ สภาพแวดล้อม ปัจจัยการผลิต และความต้องการของตลาด เพื่อเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม

ศึกษาข้อมูล: รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อดีข้อเสีย และค่าใช้จ่าย

จัดทำแผน: กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณ ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบ

๒. การเลือกใช้เทคโนโลยี:

พิจารณาความเหมาะสม: เลือกเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับเป้าหมาย สภาพพื้นที่ และงบประมาณ
ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม: ทำความเข้าใจหลักการทำงานของเทคโนโลยี และวิธีการใช้งานอย่างละเอียด
ทดลองใช้: ทดลองใช้เทคโนโลยีในพื้นที่จำกัดเพื่อประเมินผลและปรับปรุง

๓. การนำไปปฏิบัติจริง:

เตรียมความพร้อม: เตรียมบุคลากร อุปกรณ์ และสถานที่ให้พร้อมสำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้งาน
ฝึกอบรม: ฝึกอบรมเกษตรกรและผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานเทคโนโลยี
ดำเนินการตามแผน: ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และปรับปรุงแก้ไขตามสถานการณ์จริง

๔. การติดตามและประเมินผล:

เก็บข้อมูล: บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานเทคโนโลยี เช่น ปริมาณผลผลิต ต้นทุน และคุณภาพ
ประเมินผล: วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เพื่อประเมินผลสำเร็จของการนำเทคโนโลยีมาใช้
ปรับปรุงแก้ไข: ปรับปรุงและพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. การพัฒนาและขยายผล:

ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ: ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง
พัฒนาบุคลากร: ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของเกษตรกรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ขยายผล: เผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ขั้นตอนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน:

๑. เก็บตัวอย่างดิน:

เก็บตัวอย่างดินจากแปลงเกษตร เพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในห้องปฏิบัติการ

๒. วิเคราะห์ดิน:

วิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารหลัก (ไนโตรเจน, ฟอสฟอรัส, โพแทสเซียม) และธาตุอาหารอื่นๆ ในดิน

๓. แปลผลวิเคราะห์:

เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กับค่ามาตรฐาน เพื่อประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดิน และความต้องการธาตุอาหารของพืช

๔. คำนวณปริมาณปุ๋ย:

คำนวณปริมาณปุ๋ยที่ต้องใส่ โดยพิจารณาจากชนิดของพืช, ผลผลิตที่ต้องการ, และสภาพดิน

๕. ใส่ปุ๋ย:

ใส่ปุ๋ยตามปริมาณที่คำนวณได้ โดยอาจใช้ปุ๋ยสูตรสำเร็จ หรือผสมปุ๋ยเองตามความเหมาะสม

แนวทางการปรับปรุงพันธุ์พืช:

การปรับปรุงพันธุ์แบบดั้งเดิม (Traditional Breeding):

การผสมข้ามพันธุ์พืชที่มีลักษณะดี และคัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตสูงและทนทานต่อสภาพแวดล้อม.

การปรับปรุงพันธุ์โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology):

การใช้เทคนิคทางพันธุวิศวกรรม เช่น การใส่ยีนที่ควบคุมลักษณะความทนทานต่อโรคและแมลง หรือ การปรับปรุงยีนที่ควบคุมการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม.

การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่:

การใช้เทคโนโลยีการคัดเลือกแบบรวดเร็ว (High-Throughput Phenotyping) และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อช่วยในการคัดเลือกและพัฒนาพันธุ์พืชได้เร็วขึ้น.

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ทุเรียน พื้นที่ปลูกจำนวน ๘ (ไร่-งาน-วา)

๑.๒) ปาล์ม พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๒ (ไร่-งาน-วา)

๑.๓) เงาะ พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) โคเนื้อ จำนวน ๔ (ตัว)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ทุเรียน มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ปุ๋ยเคมี เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) สารเคมี เป็นเงิน ๒,๗๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) สารชีวภัณฑ์ เป็นเงิน ๑,๗๐๐ บาท/ไร่

๑.๔) ปุ๋ยหมัก เป็นเงิน ๑,๖๐๐.บาท/ไร่

๑.๕) วัสดุเกษตร เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๑๐,๒๐๐ บาท/ไร่

รายได้ ๕๐,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ปาล์มน้ำมัน

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท/เดือน

๒) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ทุเรียน

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๖๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑.มีรายได้ที่มั่นคง

๒.เป็นเกษตรกรต้นแบบ

๓.เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การใช้ระบบให้น้ำแบบประหยัด : ระบบน้ำหยดหรือสปริงเกอร์ช่วยให้น้ำแก่พืชได้โดยตรง ลดการสูญเสียน้ำจากการระเหยและการไหลของน้ำทิ้ง

การใช้เทคโนโลยีชีวภาพ : การใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เช่น การปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีความทนทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช

การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) : การใช้หลายวิธีร่วมกันในการจัดการศัตรูพืช เช่น การใช้ศัตรูธรรมชาติ การใช้สารชีวภัณฑ์ และการใช้สารเคมีอย่างระมัดระวัง เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การทำเกษตรแบบผสมผสาน : การปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน หรือการปลูกพืชร่วมกับปศุสัตว์ ช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและลดการใช้ทรัพยากร

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมัก : การใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยหมักช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งเป็นสาเหตุของการปนเปื้อนของสารเคมีในดินและน้ำ นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ชนิดของดิน แหล่งน้ำ ชนิดของพืชที่ปลูก สัตว์ที่เลี้ยง ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรข้อมูลด้านการตลาด และกลุ่มเกษตรกร

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

การให้บริการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ เป็นบริการที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรและองค์ความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมหรือศึกษาดูงานได้รับความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือการพัฒนาตนเอง รวมถึงการถ่ายทอดความรู้และทักษะผ่านการเป็นวิทยากร

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การให้คำแนะนำด้านการจัดการศัตรูพืชและโรคระบาด: ช่วยเกษตรกรในการวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาศัตรูพืชและโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่เพาะปลูก

การให้คำแนะนำด้านการจัดการดินและปุ๋ย: ช่วยเกษตรกรในการวิเคราะห์สภาพดินและให้คำแนะนำในการจัดการดินและปุ๋ยที่เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิด การให้คำแนะนำด้านการให้น้ำ: ช่วยเกษตรกรในการวางแผนการให้น้ำที่เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิดและสภาพพื้นที่ การให้คำแนะนำด้านการเลือกพันธุ์พืช: ช่วยเกษตรกรในการเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตลาด การให้คำแนะนำด้านการตลาด: ช่วยเกษตรกรในการวางแผนการตลาดและช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ จากแหล่งต่างๆ ให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน สร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา: ทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน: ทุกฝ่ายร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชนและทรัพยากรที่มีอยู่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน: ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล: ทุกฝ่ายร่วมกันติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์และปรับปรุงการทำงานต่อไป

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและผู้ประสานงานหลักในการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในพื้นที่

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การได้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรในชุมชน โดยการเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกร ช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและพัฒนาอาชีพได้อย่างยั่งยืน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

มีความสามารถในการนำและชักนำบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้นำที่ดีควรมีคุณสมบัติหลายประการ เช่น ความรู้ ความสามารถในการตัดสินใจ ความกล้าหาญ การสื่อสารที่ดี การสร้างแรงบันดาลใจ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา. มีจิตใจที่พร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน การเป็นจิตอาสาไม่ได้จำกัดอยู่แค่การบริจาคสิ่งของหรือเงินทอง แต่ยังรวมถึงการเสียสละเวลา แรงกาย สติปัญญา และความรู้ความสามารถ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

ยอมสละผลประโยชน์ส่วนตน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม หรือกลุ่มคนจำนวนมาก. การเสียสละนี้อาจเป็นได้ทั้งทางกาย, วาจา, กำลังทรัพย์, หรือแม้แต่ทางใจ. การมีจิตสำนึกสาธารณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ถือเป็นคุณธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคม

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

เป็นเกษตรกรที่ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. เกษตรอำเภอ

๒. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบงาน ศพก.ระดับอำเภอ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ขั้นเตรียมการถอดบทเรียน:วางแผนการถอดบทเรียน โดยกำหนดหัวข้อที่จะถอดบทเรียน กลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วม วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ รวมถึงประเด็นคำถามที่ชัดเจน

ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน:ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ สร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกผ่อนคลายและเป็นกันเอง ชี้แจงเป้าหมายของการถอดบทเรียน และเปิดประเด็นคำถาม ผู้เข้าร่วมจะเล่าประสบการณ์ ฟังซักถาม และผู้จัดบันทึกจะจดรายละเอียด สังเกตบรรยากาศ บันทึกเสียง และวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค และการประเมินผล

ขั้นการเขียนรายงานถอดบทเรียน:ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียน นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุป และเขียนเป็นรายงาน

ขั้นติดตามการนำบทเรียนไปใช้ประโยชน์:ติดตามการนำบทเรียนที่ได้มาไปปรับใช้ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และสามารถตรวจสอบได้ว่าการนำบทเรียนไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน:วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียนอาจไม่ชัดเจน หรือบุคลากรแต่ละคนมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ส่งผลให้การดำเนินการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การรวบรวมข้อมูล:การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอาจทำได้ยาก หรือข้อมูลที่ได้มาไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์และสรุปบทเรียน

ความกลัวที่จะเปิดเผยความผิดพลาด:บุคลากรบางส่วนอาจไม่กล้าที่จะเปิดเผยความผิดพลาด หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ครบถ้วน

การขาดเวลาและทรัพยากร:การถอดบทเรียนอาจต้องใช้เวลาและทรัพยากรในการดำเนินการ หากขาดสิ่งเหล่านี้ การดำเนินการอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ภาคผนวก

รูปการดำเนินงานกิจกรรม

